

UDHËZIM
Nr. 583, datë 14.10.2019

**PËR MIRATIMIN E KRITEREVE DHE PROCEDURAVE STANDARDE TË
KALIMIT TË PRONËS NË ADMINISTRIM**

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, të pikës 3, të nenit 10 dhe nenit 231, të ligjit nr. 27/2018, “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”,

UDHËZOJ:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Ky udhëzim përcakton kriteret dhe procedurat standarde për kalimin në administrim të pasurive kulturore publike të:

- a) institucioneve publike qendrore;
- b) njësive të vetëqeverisjes vendore;
- c) fondacioneve të themeluara nga institucionet e specializuara të trashëgimisë kulturore, të përcaktuara në pikën 1, të nenit 28, të ligjit nr. 27/2018 “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”;
- d) fondacioneve të posaçme të trashëgimisë kulturore.

2. Ky udhëzim zbatohet për kalimin në administrim të pasurive kulturore publike si vijon:

- a) pasuritë kulturore të paluajtshme me vlera arkeologjike dhe atyre të kategorizuara “me rëndësi universale”, “me rëndësi kombëtare” ose “me rëndësi lokale”;
- b) muzetë publikë qendror.

3. Në rastin e shkronjës “a”, të pikës 2, të këtij kreu, pasuritë kulturore publike të luajtshme kalojnë në administrim së bashku me pasurinë kulturore publike të paluajtshme sipas parashikimeve në marrëveshjen e administrimit.

4. Pasuria kulturore publike u kalon në administrim subjekteve të përcaktuara në pikën 1 të këtij kreu me qëllim mbrojtjen, ruajtjen, restaurimin, vlerësimin dhe dhënien në përdorim sipas formave të parashikuara në ligjin nr. 27/2018 “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”.

5. Kalimi në administrim direkt i pasurive kulturore publike, në favor të institucioneve publike qendrore ose njësive të vetëqeverisjes vendore bëhet me vendim të Këshillit të Ministrave me propozim të ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore.

6. Kalimi në administrim indirekt i pasurive kulturore “me rëndësi kombëtare” dhe “me rëndësi lokale” fondacioneve të themeluara nga institucionet e specializuara ose ministria përgjegjëse për kulturën, ose fondacioneve të posaçme të bashkëthemeluara nga ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore me partnerët strategjikë, bëhet me vendim të Këshillit të Ministrave me propozim të ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore.

7. Kalimi në administrim indirekt të pasurive kulturore “me rëndësi universale” fondacioneve të themeluara nga institucionet e specializuara ose ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore, ose fondacioneve të posaçme të bashkëthemeluara nga ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore me partnerë strategjikë, miratohet nga Kuvendi.

8. Përveç parashikimeve të këtij udhëzimi, propozimi për miratim në Këshillin e Ministrave, ose në Kuvend duhet të jetë në përputhje me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi që rregullojnë vendimmarrjen në këto organe.

II. KRITERET DHE PROCEDURAT PËR KALIMIN NË ADMINISTRIM DIREKT TË PASURIVE KULTURORE INSTITUCIONEVE PUBLIKE QENDRORE OSE NJËSIVE TË VETËQEVERISJES VENDORE

1. Pasuria kulturore publike i kalon në administrim institucionit publik qendror ose njësisë së vetëqeverisjes vendore, sipas procedurës së parashikuar në këtë krye, kur këto të fundit plotësojnë në mënyrë kumulative kriteret e mëposhtme:

- a) pasuria është nën juridiksionin territorial të tij;
- b) siguron ruajtjen, mbrojtjen, vlerësimin dhe administrimin më efektiv të pasurisë kulturore;
- c) siguron personelin e nevojshëm dhe të kualifikuar, kapacitetet teknike dhe financiare, për ruajtjen, mbrojtjen, vlerësimin e pasurisë kulturore, si dhe funksionet e tjera në bazë të ligjit nr. 27/2018 “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”;
- d) garanton shërbimet dhe aksesin për publikun;
- e) pranon zbatimin e planit të menaxhimit të pasurisë kulturore të paluajtshme të miratuar.

2. Institucioni publik qendror apo njësia e vetëqeverisjes vendore, që kërkon marrjen në administrim direkt të një pasurie kulturore publike, pronë shtetërore, paraqet kërkesën pranë ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore. Kërkesa shoqërohet me dokumentacionin e mëposhtëm:

- a) kartelën e regjistrimit të pasurisë të lëshuar nga zyra përgjegjëse e regjistrimit të pasurisë së paluajtshme, brenda 3 muajve nga data e dorëzimit të kërkesës;
- b) organikën e strukturës përgjegjëse për administrimin e pasurisë kulturore publike;
- c) plani i detajuar i buxhetit të miratuar dhe projektbuxhetit të vitit pasardhës;
- d) planin e zhvillimit të pasurisë kulturore publike;
- e) deklaratë për pranimin e planit të menaxhimit të pasurisë kulturore publike të paluajtshme;
- f) vendimin e organit publik qendror, ose vendimin e organit vendimmarrës të njësisë së vetëqeverisjes vendore në rastin e kërkesës për kalim në administrim të pasurisë kulturore publike në pronësi ose përgjegjësi administrimi të njësive të vetëqeverisjes vendore.

3. Gjatë shqyrtimit të kërkesës ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore mund të kërkojë dokumentacion shtesë.

4. Kërkesa e institucionit publik qendror ose njësisë së vetëqeverisjes vendore dhe dokumentacioni përkatës i përcillet KKMPK-së, e cila brenda 30 ditëve shqyrton kërkesën dhe dokumentacionin e dorëzuar dhe në përfundim merr vendim për pranimin ose jo të kërkesës.

5. Pas miratimit të kërkesës dhe dokumentacionit shoqërues, KKMPK-ja nëpërmjet sekretarisë së saj teknike, harton projekt marrëveshjen nëpërmjet të cilës përcaktohen kushtet e administrimit të pasurisë kulturore.

6. Projekt marrëveshja i njoftohet institucionit publik qendror ose njësisë së vetëqeverisjes vendore përkatëse, për t’u dakordësuar brenda 10 ditëve nga njoftimi.

7. Pas dakordësisë së palëve mbi projekt marrëveshjen, KKMPK-ja brenda 30 ditëve merr në shqyrtim praktikën dhe vendos:

- a) miratimin ose jo të marrëveshjes së dakordësuar për kalimin e pasurisë kulturore publike në administrim direkt;
- b) në rast miratimi, autorizimin e ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore për nënshkrimin e marrëveshjes për kalimin e pasurisë kulturore publike në administrim direkt.

8. Brenda 10 ditëve nga vendimi i KKMPK-së, ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore dhe institucioni publik qendror ose njësia e vetëqeverisjes vendore nënshkruajnë marrëveshjen e administrimit.

9. Pas nënshkrimit të marrëveshjes, ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore i propozon Këshillit të Ministrave kalimin e pasurisë kulturore publike në administrim direkt, së bashku me marrëveshjen përkatëse të administrimit ndërmjet ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore dhe institucionit publik qendror ose njësisë së vetëqeverisjes vendore.

III. KRITERET DHE PROCEDURA PËR KALIMIN NË ADMINISTRIM INDIREKT TË PASURISË KULTURORE FONDACIONEVE TË THEMELUARA NGA INSTITUCIONET

E SPECIALIZUARA TË TRASHËGIMISË KULTURORE, MINISTRIA PËRGJEGJËSE PËR TRASHËGIMINË KULTURORE, OSE MUZETË PUBLIKË QENDROR

1. Pasuria kulturore publike i kalon në administrim indirekt fondacionit të themeluar nga institucioni i specializuar i trashëgimisë kulturore, ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore, ose muzeu publik qendror, sipas procedurës së parashikuar në këtë krye, kur përmbushen kriteret e mëposhtme:

a) sigurohet ruajtja, mbrojtja, vlerësimi dhe administrimi më efektiv i pasurisë kulturore;

b) sigurohet personeli i nevojshëm dhe i kualifikuar, kapacitetet teknike dhe financiare për ruajtjen, mbrojtjen, vlerësimin e pasurisë kulturore, si dhe funksionet e tjera në bazë të ligjit nr. 27/2018 “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”;

c) garantohet shërbimi dhe aksesimi për publikun;

d) pranohet zbatimi i planit të menaxhimit të pasurisë kulturore të paluajtshme të miratuar.

2. Institucioni i specializuar i trashëgimisë kulturore, i cili do të themelojë fondacionin, paraqet kërkesën pranë ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore. Kërkesa shoqërohet me dokumentacionin e mëposhtëm:

a) relacion mbi nevojën e kalimit në administrim indirekt të pasurisë kulturore dhe krijimit për këtë qëllim të fondacionit;

b) strukturën organizative dhe funksionale të brendshme të fondacionit;

c) deklaratën për zbatimin e planit të menaxhimit;

d) planin e biznesit për zhvillimin e aktivitetit të administrimit, duke parashtruar dhe justifikuar në terma ekonomik, financiar dhe teknik efektivitetin në administrimin e pasurisë kulturore;

e) dokument që vërteton natyrën, burimin dhe vlerën e fondeve të siguruara për administrimin e pasurisë kulturore nga fondacioni;

f) dokumentacionin lidhur me sigurimin e kapaciteteve teknike për realizimin e qëllimit.

3. Kërkesa e institucionit të specializuar të trashëgimisë kulturore dhe dokumentacioni përkatës i përcillet KKMPK-së, e cila brenda 30 ditëve shqyrton kërkesën dhe dokumentacionin e dorëzuar dhe në përfundim merr vendim për pranimin ose jo të kërkesës, pasi ka bërë një vlerësim krahasues në terma ekonomik-financiar dhe të efektivitetit.

4. Ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore njofton institucionin e specializuar të trashëgimisë kulturore për vendimmarrjen e KKMPK-së brenda 5 ditëve nga data e marrjes së vendimit.

5. Brenda 90 ditëve nga vendimi i KKMPK-së, institucioni i specializuar i trashëgimisë kulturore përfundon procedurat për themelimin dhe regjistrimin e fondacionit pranë organeve kompetente në përputhje me legjislacionin në fuqi për organizatat jofitimprurëse.

6. Pas themelimit të fondacionit, KKMPK-ja nëpërmjet sekretarisë së saj teknike, harton projekt marrëveshjen e administrimit të pasurisë kulturore publike.

7. KKMPK-ja brenda 30 ditëve merr në shqyrtim projekt marrëveshjen dhe vendos:

a) miratimin ose jo të marrëveshjes së dakordësuar për kalimin e pasurisë kulturore publike në administrim indirekt;

b) në rast miratimi, autorizimin e ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore për lidhjen e marrëveshjes së administrimit.

8. Pas miratimit nga KKMPK-ja, ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore lidh marrëveshjen e administrimit me fondacionin.

9. Për kalimin në administrim indirekt të pasurisë kulturore publike fondacioneve të krijuara nga ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore, kjo e fundit përgatit dokumentacionin e cituar në pikën 2 të këtij kreu, së bashku me relacionin shpjegues mbi nevojën e kalimit në administrim indirekt. Ministria vijon me procedurën, sipas pikës 3, 5, 6, 7, 8 dhe 10 të këtij kreu.

10. Marrëveshja e nënshkruar miratohet nga Këshilli i Ministrave në rastin e kalimit të administrimit të pasurisë kulturore “me rëndësi kombëtare”, e më pas nga Kuvendi në rastin e kalimit të administrimit të pasurisë kulturore “me rëndësi universale”.

11. Për kalimin në administrim indirekt të muzeve publikë qendror zbatohen të njëjtat kritere dhe procedura të parashikuara në pikat 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 dhe 10 të këtij kreu, me iniciativë të muzeut.

IV. KRITERET DHE PROCEDURAT PËR KALIMIN NË ADMINISTRIM INDIREKT TË PASURISË KULTURORE FONDACIONIT TË POSAÇËM TË TRASHËGIMISË KULTURORE

A. Procedura për kalimin në administrim indirekt me kërkesë të partnerit strategjik

1. Ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore mund të bashkëthemelojë fondacione të posaçme për administrimin indirekt të pasurive kulturore publike me partnerë strategjikë që përmbushin kriteret e përcaktuara në vendimin nr. 625, datë 4.9.2019, të Këshillit të Ministrave “Për miratimin e rregullave të administrimit të pasurive kulturore publike dhe të funksionimit të subjekteve juridike të themeluara në formën e fondacionit” dhe kriteret si më poshtë vijon:

a) të ketë fituar personalitet juridik nëpërmjet regjistrimit në organin kompetent prej jo më pak se 5 vjetësh;

b) të ketë pjesë të objektit, veprimtari në fushën e trashëgimisë kulturore;

c) të mos jetë i dënuar për vepra penale në fushën e trashëgimisë kulturore;

d) të mos jetë në procedura likuidimi, falimentimi, apo forma të tjera administrimi;

e) të ketë eksperiencë në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar prej jo më pak se 5 vjet në fushën e trashëgimisë kulturore;

f) të ketë hartuar dhe/ose realizuar projekte në fushën e trashëgimisë kulturore dhe muzeve gjatë 5 viteve të fundit të aktivitetit të tij;

g) të sigurojë ekspertizën e nevojshme për kryerjen e funksioneve ruajtëse dhe mbrojtëse sipas natyrës së pasurisë kulturore referuar legjislacionit në fuqi në fushën e trashëgimisë kulturore.

h) të ketë kontribut të njohur financiar, shkëmbim të vlerave intelektuale dhe profesionale, në fushën e trashëgimisë kulturore në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar;

i) të propozojë nëpërmjet planit të biznesit një model administrimi që të garantojë ruajtjen, mbrojtjen, zhvillimin e qëndrueshëm, promovimin, gëzimin publik të pasurisë kulturore;

j) të ketë burime të mjaftueshme financiare për të ndërmarrë administrimin e pasurisë kulturore;

k) të ardhurat e subjektit të burojnë nga veprimtari të ligjshme;

l) të sigurojë kapacitetet teknike, ekonomike dhe ligjore për të marrë përsipër administrimin e pasurisë kulturore.

2. Partneri strategjik i interesuar paraqet pranë ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore kërkesën për themelimin e fondacionit të posaçëm me qëllim administrimin e pasurisë kulturore, e cila përmban dokumentacionin e mëposhtëm:

a) letrën për shprehje interesi, ku identifikohet pasuria kulturore publike që propozohet të administrohet nëpërmjet fondacionit të posaçëm;

b) dokumentacion nga organet kompetente për regjistrim në regjistrat publik;

c) dokumentacion nga organet kompetente mbi gjendjen gjyqësore;

d) dokumentacion që provon që nuk është në proces falimentimi, likuidimi ose forma të tjera administrimi;

e) planin e biznesit për zhvillimin e aktivitetit të fondacionit të posaçëm për kryerjen e administrimit dhe aktiviteteve të tjera të parashikuara nga ligji nr. 27/2018 “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”;

f) një deklaratë në të cilën pranon zbatimin e planit të menaxhimit të miratuar;

g) dokumentacion që vërteton zotërimin e mjeteve financiare për të zhvilluar projektin e marrjes në administrim të pasurisë kulturore;

h) deklaratë mbi ligjshmërinë e burimit të të ardhurave;

i) bilancin e 5 viteve të fundit, të depozituar në organet e administratës tatimore;

j) vërtetim dhe/ose kontratë mbi projektet e realizuara në fushën e trashëgimisë kulturore gjatë 5 viteve të fundit;

k) vërtetim dhe/ose kontratë mbi bashkëpunime të mëparshme me qeverinë dhe/ose institucione shqiptare në fushën e trashëgimisë kulturore.

3. Kërkesa dhe dokumentacioni shoqërues i përcillet KKMPK-së, e cila brenda 30 ditëve shqyrton kërkesën dhe dokumentacionin e dorëzuar dhe në përfundim merr vendim për pranimin ose jo të kërkesës së partnerit strategjik, pasi ka bërë një vlerësim krahasues në terma ekonomiko-financiar dhe të efektivitetit.

4. KKMPK-ja ka të drejtë të kërkojë dokumentacion shtesë dhe nëse e sheh të arsyeshme mund të thërrasë dhe të dëgjojë palën e interesuar. Në rast se KKMPK-ja gjatë shqyrtimit të dokumentacionit vëren se ka mungesa, njofton palën e interesuar për plotësimin e dokumentacionit duke i lënë një afat jo më shumë se 10 ditë.

5. Ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore njofton partnerin strategjik për vendimmarrjen e KKMPK-së brenda 5 ditëve.

6. Brenda 10 ditëve nga njoftimi, palët fillojnë negociimin e kushteve të marrëveshjes së themelimit të fondacionit.

7. Ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore dhe partneri strategjik hartojnë aktin e themelimit dhe statutin dhe procedojnë me regjistrimin e fondacionit pranë organeve kompetente në përputhje me legjislacionin për organizatat jofitimprurëse brenda 30 ditëve nga nënshkrimi i marrëveshjes së bashkëpunimit.

8. Pas themelimit të fondacionit të posaçëm, KKMPK-ja nëpërmjet sekretarisë së saj teknike, harton projekt marrëveshjen e administrimit të pasurisë kulturore dhe ia përcjell palëve për t'u dakordësuar brenda afatit të përcaktuar në vendimin e KKMPK-së.

9. Pas dakordësisë së palëve, KKMPK-ja brenda 30 ditëve merr në shqyrtim projekt marrëveshjen dhe vendos:

a) miratimin ose jo të marrëveshjes së dakordësuar për kalimin e pasurisë kulturore në administrim;

b) në rast miratimi, autorizimin e ministrit përgjegjës për trashëgiminë kulturore për lidhjen e marrëveshjes së administrimit.

10. Pas miratimit nga KKMPK-ja, ministri përgjegjës për trashëgiminë kulturore lidh marrëveshjen e administrimit me fondacionin e posaçëm.

11. Marrëveshja e nënshkruar me fondacionin e posaçëm miratohet nga Këshilli i Ministrave në rastin e kalimit të administrimit të pasurisë kulturore “me rëndësi kombëtare” dhe “me rëndësi lokale”, e më pas nga Kuvendi në rastin e kalimit të administrimit të pasurisë kulturore “me rëndësi universale”.

B. Procedura për kalimin në administrim indirekt me iniciativë të ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore

1. Ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore kur vlerëson të kalojë pasuri kulturore në administrim indirekt shpall ftesën për shprehje interesi në buletin e njoftimeve zyrtare dhe në faqen elektronike zyrtare të saj.

2. Subjektet e interesuara duhet të plotësojnë e kriteret e parashikuara në vendimin nr. 625, datë 4.9.2019, të Këshillit të Ministrave “Për miratimin e rregullave të administrimit të pasurive kulturore publike dhe të funksionimit të subjekteve juridike të themeluara në formën e fondacionit”, dhe në pikën 1, të germës A, të këtij kreu.

3. Njoftimi për botim përmban:

a) kriteret që duhet të plotësojnë subjektet e interesuara;

b) dokumentacionin sipas pikës 1, të germës A, të këtij kreu përveç planit të biznesit;

c) planin e biznesit për zhvillimin e aktivitetit të fondacionit të posaçëm për kryerjen e administrimit dhe aktiviteteve të tjera të parashikuara nga ligji nr. 27/2018 “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”;

d) datën, vendin dhe orën ku duhet të paraqitet kërkesa dhe dokumentacioni shoqërues i subjekteve të interesuara.

4. Ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore mund të lidhë marrëveshjen për bashkëpunim me një ose disa partnerë strategjikë.

5. Pas përfundimit të afatit të dorëzimit të shprehjes së interesit nga subjektet e interesuara, ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore i përcjell dokumentacionin KKMPK-së, e cila vijon me procedurën, sipas pikave 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 dhe 11, të germës A, të këtij kreu.

V. DISPOZITAT E FUNDIT

1. Ngarkohet ministria përgjegjëse për trashëgiminë kulturore për zbatimin e këtij udhëzimi.

2. Çdo akt ose rregullim që bie në kundërshtim me këtë udhëzim shfuqizohet.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I KULTURËS

Elva Margariti